

První dáma elektráren: Rozhovor s absolventkou Romanou Zadrobílkovou

29.11.2024 - Zuzana Paulusová | Univerzita Pardubice

Majestátní komíny Elektrárny Opatovice jsou na Pardubicku vidět ze širokého okolí. Evokují sílu a energii. Stejnými vlastnostmi oplývá i Romana Zadrobílková, která má v elektrárně všechno a všechny na povel. Absolventka Fakulty ekonomicko-správní je první a zatím jedinou ženou na postu ředitelky elektrárny.

Máte ostré lokty?

Osobně si myslím, že jsem mírná a možná až příliš hodná a že musím zapracovat na tom být drsnější. Na druhou stranu se občas dozvídám, že se mi někteří kolegové bojí i zavolat (smích). Zřejmě působím, že je potřeba ze mě mít respekt.

Ptám se proto, že je to přece jen spíš mužský svět...

Musím říct, že s tím, aby mi to někdo dal lidově řečeno „sežrat“, jsem se naštěstí nesetkala. Občas se ale setkávám s rozpačitými reakcemi nebo překvapením. Lidé říkají něco ve smyslu: „To jste vy ta ředitelka? Rád vás konečně poznávám...“ Moje pozice může působit neobvykle, zvláště když nemám technické vzdělání, a navíc se obvykle setkávám s muži. Snažím se však dělat maximum pro to, aby mi to nebránilo vykonávat práci dobře.

Jaká byla vaše cesta do Elektráren Opatovice?

Během studií na právnické fakultě v Praze jsem si v roce 2006 všimla inzerátu, ve kterém sháněli právníka. Šla jsem na pohovor a k mému velkému překvapení mě pozvali do druhého kola a nakonec vybrali. Po dokončení studia jsem nastoupila na hlavní pracovní poměr. Neměla jsem žádné velké ambice, říkala jsem si, že zůstanu dva roky, získám potřebnou praxi a půjdu do advokacie. Nakonec mě práce pro elektrárny tak naplňovala a bavila, až mě advokacie přestala lákat a já zůstala v Opatovicích.

A vystoupala jste na pomyslných schodech až nejvýš...

Později jsem zastávala pozici vedoucí právního oddělení, kde jsem měla možnost spolupracovat s kolegy na řešení problémů v podstatě z každé části elektrárny. Co se týká pozice výkonné ředitelky, mnohdy o ní bývají zkreslené představy, že je tam přetlak, že musíte procházet složitými testy a výběrovými řízeními. Fakticky už předtím jsem jednala s lidmi, kteří o mém postupu výš mohli rozhodovat, a právě ti ve mně viděli potenciál a vhodnou kandidátku na post ředitelky.

Pravděpodobně rozhodovaly nasbírané zkušenosti, můj přístup k práci a spokojenost s výsledky několikaleté, společně odvedené práce.

Doplňovala jste si kvůli povýšení vzdělání?

Právo je sice široké, ale nepokrývá všechny oblasti, které poté v práci musíte řešit. Nikdy jsem právníčinu neuměla oddělovat od ostatního a možná právě to mi pomohlo až sem. I jako právník jsem byla součástí obchodních jednání, řešila různé účetní a daňové aspekty i faktické dopady neplnění smluvních závazků a snažila jsem se pochopit, proč technici potřebují jeden konkrétní komponent a co se stane, když nebude.

A tak jste se ocitla na Fakultě ekonomicko-správní?

Chtěla jsem se dovzdělat a rozšířit si obzory v obchodní oblasti a světě čísel, a proto jsem začala přemýšlet, jaká škola by pro mě byla dostupná, abych vše časově stíhala. Fakulta ekonomicko-správní byla blízko a umožňovala dálkové studium. Mnoho mých kolegů z elektrárny, kteří jsou absolventy této fakulty, o ní mluvilo pozitivně. To mě inspirovalo k tomu, abych se vydala stejnou cestou.

Tentokrát jste ale do školy nechodila každý den...

To jsem si odbyla během studia práv (smích). Kombinovat studium s prací a později i s rodinou je náročnější, ale dá se to zvládnout. V ekonomických oblastech, ve kterých jsem cítila mezery, mě to určitě posunulo dopředu.

Spolupracujete nějak s fakultou?

Naše společnost dlouhodobě podporuje vysoké školy v našem regionu, tedy i UPCE. Pan děkan Stejskal mě oslovil a stala jsem se součástí poradního orgánu, grémia fakulty.

Jak vypadá váš pracovní den?

Každý den je jiný, ale společným znakem je pročítání různě dlouhých a obsahově náročných dokumentů a pracovní schůzky s kolegy v rámci elektrárny nebo s lidmi zvenku. Náročnost dne se měří jen tématy a výstupy daných jednání. V rámci každodenní rutiny se těším na společný oběd s kolegy v naší jídelně, při kterém máme takové nepsané pravidlo, že se o práci prostě nebavíme. Během těchto třiceti minut je i náročnější den aspoň na chvíli lepší.

Chodíte se dívat také do provozu?

Do provozu chodím pravidelně, objevovala jsem se tam už jako vedoucí právního oddělení, lidé mě znají. Mezi vedením a řadovými zaměstnanci se, i přes veškeré úsilí, vyskytuje určitá bariéra. Proto se se všemi zaměstnanci jednou ročně setkáváme, abychom je informovali o aktuálním vývoji, směru, kterým se elektrárna ubírá, dosažených úspěších, ale i překážkách, kterým společně čelíme. Vedeme zde otevřené diskuse, během nichž mají zaměstnanci možnost klást vedení jakékoliv otázky.

Kolik zaměstnanců máte?

Je nás 350, co hlídáme zařízení a staráme se, aby lidé měli ve svých domovech teplo bez starostí.

Říkáte bez starostí. Jak často dochází k nějakým problémům?

Technologií, které se můžou pokazit, je spousta. Sem tam se nějaká i pokazí, ale hlavních zdrojů se to naštěstí netýká. To musím zatukat (smích). Vždycky se snažíme případné závady odstranit co nejrychleji, aby to naši odběratelé pocítili co nejméně. To, co asi mají všichni v paměti, je rok 2002, kdy spadla střecha v průběhu topného období a asi 55 tisíc domácností bylo několik dní bez tepla. Poslední závažnější porucha nastala loni v lednu, kdy se vyskytly poruchy na napajecích vedoucí teplo do Hradce i Pardubic. V obou případech se však kolegům podařilo zajistit dodávky tepla v rekordně rychlém čase. V případě pádu střechy to bylo po pěti dnech, v případě poruchy na napajecích dokonce do druhého dne. Ještě teď před kolegy smekám, jak rychle zařízení znovu najeli.

Zajímají se lidé zvenku o chod elektrárny?

Obecně se o náš provoz v Opatovicích lidé moc nezajímají. Vnímám to však pozitivně. Znamená to, že

mají, co potřebují. Doma otočí kohoutkem na radiátoru a mají teplo. V momentě, kdy se o nás začínají zajímat, zpravidla máme nějaký průšvih, a to je potom něco špatně.

Má veřejnost možnost podívat se do elektrárny a zjistit, jak funguje?

Pravidelně provázíme střední školy a občas se na nás se zájmem obracejí i základní školy. Měli jsme tu návštěvy z krajů nebo zástupce měst a různých asociací. Samotní lidé zvenku se příliš nehlásí. Je dobré, když se veřejnost zajímá, jak to v naší elektrárně funguje a co všechno je potřeba k zajištění tepla v jejich domovech. Proto se snažíme informovat o chodu a aktivitách elektrárny i prostřednictvím sociálních sítí. Plánujeme také obnovit prohlídky pro rodiny našich zaměstnanců, aby se mohli podívat, kde jejich blízcí pracují.

Co dalšího kromě tepla do pardubických a královéhradeckých domácností proudí?

Vyrábíme elektrickou energii, kterou dodáváme do distribuční sítě. Když je výpadek elektřiny, mnoho zákazníků volá bohužel nám a dožadují se vysvětlení. Ale my jsme jen výrobcem, nikoliv jejich přímým dodavatelem.

Co je v současnosti hlavním palivem pro elektrárnu?

Vyzkoušeli jsme různé druhy uhlí. Skladba je nyní poměrně ustálená na dvou druzích hnědého uhlí.

Ale dali jste si závazek, že se do roku 2030 uhlí zbavíte úplně. Zvládnete to?

Technologie skutečně měníme v souladu s dekarbonizací a naším odchodem od uhlí. Jedním z klíčových prvků našeho systému je kotel, který poskytuje páru turbíně pro výrobu tepla a elektřiny. Ten budeme nahrazovat novým zdrojem. Ve snaze chránit životní prostředí a snižovat emise oxidu uhličitého plánujeme přechod z uhlí na zemní plyn. I když se vedou diskuse o tom, zda je plyn nejvhodnější volbou, pro nás je to aktuálně jediná realistická cesta. Snížení emisí je zásadní, a proto intenzivně hledáme alternativní zdroje energie.

Můžete využívat do budoucna jako palivo i odpad?

V elektrárně dlouhodobě řešíme zařízení pro energetické využití odpadu, takzvané ZEVO. Máme „nevýhodu“, že se stále řeší spalovna nebezpečného odpadu v Rybitví, protože mnoho lidí si tyto dva rozdílné projekty spojuje a my se tak bohužel „vezeme“ na negativní vlně. ZEVO však do našeho konceptu k plynu jako doplňkový zdroj skvěle zapadá. Odpad z černých popelnic, který by jinak končil na skládkách, energeticky využijeme a přeměníme ho na elektřinu a teplo, které lidem v jiné podobě opět poslouží.

V jaké fázi je tento projekt nyní?

Začátkem letošního roku jsme získali kladnou EIU (posuzování vlivů na životní prostředí – pozn. red.) a pracujeme na dalších nezbytných krocích. Zásadním milníkem je pro nás právě rok 2030, kdy musíme ukončit výrobu energií z uhlí. Když se nám podaří spustit plynovou technologii nebo ZEVO s předstihem, bude to jediné dobře. Jen samotná stavba je časově náročná, ale to už je cílová rovinka, ve které si málokdo uvědomuje, kolik času se věnovalo přípravě projektu a kolika povolenacemi procesy jsme do té doby museli projít.

Součástí nové technologie je i turbína, která se jmenuje po vás...

Když se mě zástupce dodavatele ptal, zda turbínu mohou pojmenovat po mně, brala jsem to jako vtip a s nápadem jsem souhlasila. A ono se to opravdu stalo. Tak jen doufám, že nás nebude tahle

Romana zlobit a bude také spolehlivou součástí týmu (smích).

Co vlastně dělá elektrárna v létě?

Pořád topí, ale dodává teplo primárně na ohřev vody. Není to tak, že se stroje zastaví, náš provoz je nepřetržitý. Tepelné energie zajišťujeme celoročně. V létě nepotřebujeme mít ale v provozu tolik zařízení, takže jsme schopni provádět nezbytnou údržbu, rekonstrukce a modernizace. Je to důležité období přípravy na hlavní topnou sezónu, kdy se lidé spoléhají, že díky nám budou mít v chladných dnech doma zatopeno a zahřejí se v teplé vaně. Každé léto se na maximum snažíme, aby byla následující zima bez problémů, nedocházelo k poruchám a provoz byl nepřerušovaný.

Jak si kompenzujete pracovní vypětí a náročné dny v práci?

Nesmím si připouštět, že by mohla být moje práce extrémně stresující. Možná jsem se s tím naučila pracovat a možná, když má člověk děti, víc si uvědomuje, že práce není to hlavní. Je spousta věcí, které vás ovlivňují, ale vy je ovlivnit nemůžete. A kdybych se jimi měla zabývat a trápit, zblázním se z toho. Ve chvílích, kdy mám „den blbec“, jsem vděčná za to, kam se vracím. Domů, kde je mi moc fajn a cítím podporu. To se kolikrát umí i náročný den úplně rozplynout.

Co ráda děláte ve volném čase?

Veškerý volný čas trávím s rodinou. Mám dvě děti a podporujícího manžela, se kterými společně podnikáme různé věci, vyrážíme na cyklistické výlety a v zimě jezdíme lyžovat. Rádi chodíme na houby a všichni jsme si oblíbili únikové hry. Čas s rodinou mi pomáhá načerpat energii. Když se mi v nabitém kalendáři objeví volný víkend, ráda se setkávám se svými přáteli, kterých si velmi vážím. Tyto chvíle jsou pro mě neocenitelné, protože mi umožňují odpočinout si a udržovat si blízké vztahy.

<https://www.upce.cz/prvni-dama-elektren-rozhovor-absolventkou-romanou-zadrobilkovou>